

Van studieregeling naar studietoeslag

Door Ynske Jansen, 2015

Wie chronisch ziek of gehandicapt is en een studie volgt, kan sinds de invoering van de Participatiewet een studietoeslag krijgen van de gemeente waar hij of zij woont. Vergeleken met de regelingen voor studerende in de Wajong is dat een forse achteruitgang.

De studietoeslag verschilt op belangrijke punten van de regelingen in de Wajong:

- elke gemeente mag zelf bepalen wie ervoor in aanmerking komt en wie niet;
- er geldt een vermogenstoets;
- de gemeenten keren vaak een veel lager bedrag uit.

Wajong voor studerende

Tot 2010 hadden mensen die voor hun achttiende jaar of tijdens hun studie arbeidsongeschikt waren geworden en een studie volgden recht op eenzelfde Wajonguitkering als degenen die niet studeerden (de 'oude Wajong'). Door hun beperkingen zijn zij immers, anders dan hun gezonde medestudenten, niet in staat om met een bijbaan een inkomen te verdienen.

Voor wie in de 'oude Wajong' zit, geldt dit recht nog steeds. Bij volledige arbeidsongeschiktheid bedraagt deze uitkering, afhankelijk van de leeftijd, 530 euro (18 jaar) tot 1.131 euro (23 jaar en ouder) per maand. Op jaarbasis is dit 6.868 tot 14.655 euro, inclusief 8% vakantiegeld (dit zijn brutobedragen).

Met ingang van 2010 is de Wajonguitkering voor studerende voor nieuwe aanvragers al flink verlaagd (de 'studieregeling' in de 'nieuwe Wajong'). Voor degenen die op dit moment in deze regeling zitten bedraagt de uitkering tussen de 187 euro (18 jaar) en 377 euro (23 jaar en ouder) per maand, op jaarbasis en met vakantiegeld tussen 2.424 en 4.886 euro.

Studietoeslag Participatiewet

Met de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 is de drempel om in aanmerking te komen voor een Wajonguitkering zo verhoogd, dat nog maar heel weinig nieuwe aanvragers die uitkering krijgen. Ook heeft de Wajong sindsdien voor nieuwe aanvragers geen studieregeling.

Volgens de Participatiewet kan de gemeente je een studietoeslag geven als je:

1. 18 jaar of ouder bent en de toeslag hebt aangevraagd;
2. recht hebt op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of recht hebt op een tegemoetkoming op grond van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (recht hebben is voldoende, je hoeft die tegemoetkoming niet daadwerkelijk te krijgen);
3. geen vermogen hebt dat boven de vastgestelde grens uitkomt. Deze grens is voor een alleenstaande € 5.895, voor een alleenstaande ouder € 11.790 en voor gehuwden samen

€ 11.790 (onder vermogen valt: spaargeld en bezittingen, zoals eigen huis, auto, waardepapieren, sieraden);

4. niet in staat bent om het wettelijk minimum loon te verdienen, maar wel arbeidsmogelijkheden hebt.

Lobby Steungroep

Bij het vaststellen van de vierde voorwaarde werd in eerste instantie uitgegaan van een volledige baan. Dus als je in staat werd geacht om bijvoorbeeld tien uur per week te werken en per uur het minimumloon te verdienen, zouden deze – theoretische – verdiensten omgerekend worden naar een voltijdsbaan. Je zou dan niet in aanmerking komen voor de studietoeslag omdat je, als je voltijds zou werken, het volledige minimumloon kon verdienen. Dit zou mensen met een medische urenbeperking uitsluiten, terwijl zij door hun ziekte niet in staat zijn een volle werkweek te werken en daarmee het minimumweekloon te verdienen. Door lobby van met name de Steungroep is deze onrechtvaardigheid aan de kaak gesteld toen de wet in de Eerste Kamer werd besproken. Dit heeft geleid tot een wetswijziging. De voorwaarde is nu dat je niet in staat bent het wettelijk minimumloon te verdienen, waarbij het niet uitmaakt of dit komt doordat je per uur minder kunt verdienen of doordat je minder uren dan normaal kunt werken.

Hoe komt de beoordeling tot stand?

De voorwaarde dat je wel arbeidsmogelijkheden hebt, maar vanwege je ziekte niet het minimumloon kunt verdienen, zal voor veel ME/CVS-patiënten van toepassing zijn. Om te bewijzen dat dit voor jou geldt, kun je bij het UWV een beoordeling van je arbeidsvermogen aanvragen. Het UWV kijkt dan eerst of je misschien in aanmerking komt voor een Wajonguitkering. Zo niet, dan heb je volgens het UWV arbeidsvermogen en beoordeelt het UWV of je het minimumloon kunt verdienen. Als je dat volgens het UWV niet kunt, is daarmee vastgesteld dat je aan deze voorwaarde voldoet (daarmee word je tegelijk opgenomen in het doelgroepenregister* voor de banenafpraak**).

Je kunt die beoordeling zelf aanvragen, maar ook je school, begeleider of gemeente vragen om dat samen met je jou te doen. Voor hen staan apart enkele vragen op het aanvraagformulier. De gemeente kan ook zelf aan het UWV vragen om je te beoordelen. Voor de studietoeslag is een beoordeling door het UWV echter niet verplicht. De gemeente kan ook op een andere manier (laten) beoordelen of je niet in staat bent het minimumloon te verdienen

Daarbij kunnen gegevens van school over beperkingen, aanpassingen, werktempo en functioneren gebruikt worden. Heb je bijvoorbeeld een aangepast onderwijsprogramma gekregen omdat je door je ziekte maar een beperkt aantal uren per dag of per week kunt studeren, dan zou dat duidelijk kunnen maken dat je niet in staat bent het minimumloon te verdienen. Ook gegevens van eerdere medische beoordelingen kunnen van belang zijn, of gegevens in verband met revalidatie of begeleiding door een psycholoog, ergo- of fysiotherapeut, evenals informatie van werkgevers of vrijwilligerswerk. De gemeente kan ook zelf een arbeidsdeskundige inschakelen voor advies.

Bij de Steungroep zijn nog weinig ervaringen bekend over hoe gemeenten in de praktijk met deze beoordeling omgaan.

*Landelijk register, waarin alle mensen staan die in aanmerking komen voor een baan uit de banenafpraak.

**Afspraak van regering en werkgevers om tot 2026 125.000 banen te scheppen voor mensen met een arbeidshandicap.

Tips voor de aanvraag van een studietoeslag

1. Hoe hoog de individuele studietoeslag in jouw gemeente is kun je vinden in de Verordening individuele studietoeslag Participatiewet, die iedere gemeente moet hebben.

Meestal is via de website van je gemeente ook een aanvraagformulier voor de toeslag te vinden.

2. **Let op:** in sommige gemeentelijke verordeningen staat nog de voorwaarde dat je niet in staat bent om **met voltijdse arbeid** het wettelijk minimumloon te verdienen, maar wel arbeidsmogelijkheden hebt. De wetswijzing is daar blijkbaar nog niet doorgedrongen, maar het is toch echt zo dat je ook in aanmerking komt voor de studietoeslag als je niet in staat bent om het wettelijk minimumloon te verdienen doordat je minder uren dan normaal kunt werken. Je kunt in dit geval de gemeente wijzen op de actuele tekst van artikel 36b van de Participatiewet:
http://wetten.overheid.nl/BWBR0015703/Hoofdstuk4/41/Artikel36b/geldigheidsdatum_21-10-2015 .
Zo nodig kun je er ook nog artikel IX, onderdeel Ha van de Verzamelwet SZW 2015, waarin de wetswijziging staat, bij halen (Staatsblad 20154, nr.5
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2014-504.html>).
3. Volgens de regels waarmee het UWV werkt heb je al snel arbeidsvermogen. Meer informatie daarover vind je in de artikelen over de Wajong in voorgaande nummers van Steungroepnieuws en op de Wajongpagina op onze website <http://www.steungroep.nl>
4. Een *Aanvraag beoordeling arbeidsvermogen* kun je bij het UWV indienen via een formulier op internet. Zie: www.uwv.nl (zoek met 'aanvraagformulier beoordeling arbeidsvermogen'). Je kunt het ook telefonisch opvragen via nummer 0900-9294.
5. Vul niet zomaar het aanvraagformulier van het UWV in. Er staan vragen op, onder ander over medische zaken, waar je beter eerst goed over na kunt denken voordat je ze beantwoordt. Je kunt de Steungroep bellen voor informatie en advies daarover. Het is handig om het aanvraagformulier eerst telefonisch op te vragen of van internet te downloaden, zodat je het bij de hand hebt als je ons belt.
6. Als je je ervaringen met de studietoeslag doorgeeft via info@steungroep.nl , kunnen wij die informatie gebruiken (natuurlijk geanonimiseerd) om onze adviezen zo actueel en effectief mogelijk te maken. Vermeld als onderwerp 'Studietoeslag'.